

De natuur moet jeukrups bestrijden

Noord-Brabant stopt vanaf volgend jaar met omstreden bestrijdingsmiddelen tegen de eikenprocessierups. Alleen als de volksgezondheid in gevaar komt, grijpt de provincie nog in.

Paul Driessen

Den Bosch

Brabant bestrijdt de jeukrups al twintig jaar door eikenbomen langs provinciale wegen te bespuiten met dodelijke goedjes, maar de overlast lijkt alleen maar toe te nemen. Daarom gooit de provincie het over een andere boeg door natuurlijke vijanden ruim baan te geven. Dat gebeurt onder meer door provinciale bermen rond eikenbomen te bezaaien met bloemen die hongerige sluipvlies, sluipwespen en kevers aantrekken. De bermen breder maken en minder vaak maaien staat ook op de nieuwe to-do-lijst van de provincie.

De nieuwe aanpak komt niet uit de lucht vallen. Brabant doet al mee aan Europese proefprojecten met natuurlijke vijanden. Die variëren van het ophangen van mezenkastjes tot het kweken en uitzetten van poppenrovers; een keversort die wel een rupsje lust. De nieuwe koers kost de provincie dit jaar ruim 1,4 miljoen euro, maar moet op termijn juist goedkoper zijn dan de huidige aanpak met bestrijdingsmiddelen.

„Het is goed dat Brabant niet meer standaard naar de spuit grijpt”, zegt Arnold van Vliet, bioloog van de Wageningen Universiteit (WUR). „Bestrijdingsmiddelen raken ook andere rupsensoorten en ondergraven zo het ecologisch systeem, dat in Nederland al zo is uitgehold.”

Van Vliet sluit niet uit dat de over-

last toeneemt door de nieuwe, natuurvriendelijke aanpak van de provincie. „Met die paar koolmezen ga je het echt niet redden in piekjaren als 2019, om het kort door de bocht te zeggen. De inzet van natuurlijke vijanden kan de piek wat afvlakken, maar het is een illusie om te denken dat de overlast verdwijnt. Daar moet je wel op bedacht zijn.”

De provincie weet dat de overlast niet verdwijnt en de komende jaren misschien zelfs verergert; de nieuwe aanpak heeft tijd nodig. Ze past daar zelfs haar communicatie op aan. De boodschap: de eikenprocessierups geeft overlast, wen daar maar aan. Brabant zet de rups in een rijtje met zomerse lastpakken als de mug, wesp en teek. Een beestje om rekening mee te houden dus, zeker in de

maanden mei, juni en juli, als de rups zijn giftige brandhaartjes loslaat. Die zorgen voor jeuk, bultjes, blaasjes, rode plekken en oogklachten. Bioloog Van Vliet verwacht dat eind mei de overlast weer begint.

Risicokaart

Alleen als de gezondheid in gevaar komt, grijpt de provincie alsnog in. Dat kan door nesten op te zuigen op drukke plekken: bij bushaltes, populaire fietspaden, woningen, kinderdagverblijven en verzorgingshuizen. Brabant brengt dit soort locaties in beeld op een risicokaart die over een jaar klaar moet zijn. De provincie volgt de ontwikkeling van de jeukrups in Brabant aan de hand van data die ze ophaalt in samenwerking met bureau VAA Data Works, HAS Hoge-

▲ **De provincie Noord-Brabant gaat vanaf 2022 niet meer spuiten tegen de eikenprocessierups.**

FOTO JAN STADS/PIX4PROFS

“**Illusie om te denken dat de overlast verdwijnt**

—Arnold van Vliet

school en gemeenten. Er wordt al gefantaseerd over een soort Rupsenradar als mobiele app die waarschuwt waar en wanneer overlast wordt verwacht.

De afgelopen paar jaar kreeg de provincie steeds rond de 250 klachten binnen over de rups. Dat gaat over overlast van beestjes in bomen langs provinciale wegen, waar ongeveer 30.000 eiken staan. De provincie gaat niet over bomen op andermans grond, maar heeft als overlastcoördinator wel contact met gemeenten. Die kiezen hun eigen manieren om de jeukrupsen te bestrijden en gebruiken nog wel omstreden bestrijdingsmiddelen als Xentari. De provincie hoop dat gemeenten haar goede voorbeeld volgen en ook overgaan op natuurlijke vijanden.